

Institutiones Theologicae Ad Usum Seminariorum

Simonnet, Edmond

Venetiis, 1731

Resp. 3. Essentia Dei strictè sumpra, nom consistit in intellectione actuali,
neque in ratione entis spiritualis à se.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-83594](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-83594)

Disputatio II. Articulus III.

11

RESPONSIO III.

Essentia Dei strictè sumpta, non consistit in intellectione actuali, neque in ratione entis spiritualis à se.

Prob. 1. pars. Nam intellectio actualis, cum sit operatio, non potest esse quid primum in Deo, secundum nostrum modum concipiendi: nam supponit facultatem intelligendi, nec Deus intelligit actu, nisi quia potest intelligere; unde secundum nostrum modum concipiendi, intellectio actualis fuit in Deo à potentia intellectiva, quam etiam potentiam aliunde emanare concipimus, nempe ex essentia.

Prob. 2. pars. Quia similiter spiritualitas, sive immaterialitas non est quid primum in Deo, sicut nec perfectitas. Nam ratio spiritus, sicut & ratio substantiæ, supponit aliquid in Deo, unde fuit, secundum nostrum modum concipiendi modum, nempe afeitatem: Deus enim est substantia & spiritus, quia est ens à se. Ergo, &c.

Obj. contra 1. partem. Inter gradus, quibus nature constituuntur, supremus & perfectissimus est gradus intelligendi. Ergo ad illum pertinere debet prima ratio constitutiva Dei; & consequenter prima ratio constitutiva Dei non potest esse, nisi intellectio purissima, & actualissima. *R.* Inter gradus, qui constituunt naturas creatas, supremus & perfectissimus esse gradum intelligendi; at præter hunc gradum dari adhuc alium superiorem, nempe gradum essendi à se, qui soli Deo competit, & habet omnes alias conditiones, necessarias ad constituendam essentiam Dei strictè dictam.

Obj. contra 2. partem. Spiritualitas, sicut & perfectitas, est de essentia Angeli strictè sumpta. Ergo & de essentia Dei strictè sumpta. *R.* N. conseq. Ratio negandi est, quia spiritualitas & perfectitas sunt quid primum in Angelo, non in Deo. *Dices.* Ergo spiritualitas & perfectitas sunt accidentia in Deo. *R.* Esse accidentia metaphysica in Deo, & proprietates eius essentia strictè sumpta. *At inquit.* Sunt de substantia Dei. Ergo non sunt accidentia. *R.* Dist. Sunt de substantia Dei, si per substantiam Dei intelligis eius entitatem, C. Si per substantiam Dei intelligis eius essentiam strictè dictam, N. Unde N. etiam conseq. Nam illud omne est accidens metaphysicum, quod est extra essentiam rei strictè dictam, licet sit de eius entitate, ut patet in risibilitate respectu hominis.

RESPONSIO IV.

Essentia Dei strictè sumpta, consistit in afeitate, seu in existentia à se.

Prob. Afeitas habet omnes conditiones necessarias ad constituendam essentiam Dei strictè dictam. Ergo, &c. *Prob. ant. 1.* Afeitas est maxime intrinseca Deo: duo enim tantum dicit, nempe existentiam, & modum huius existentia, quandam scilicet sufficientiam, & independentiam ab omni causa efficiente: quæ duo sunt Deo maxime intrinseca. 2. Afeitas est ita Deo propria, ut faciat eum differre ab omni alio. Solus enim Deus est ens à se, & cætera omnia sunt entia ab alio, ut demonstratum est superiori Disputatione. 3. Afeitas facit Deum differre primò ab omni eo, quod non est Deus: nam est omnium rationum, quæ Deo insunt, prima secundum nostrum modum concipiendi. 4. Est secundum nostrum modum concipiendi radix omnium aliarum perfectionum divinarum, sive soli Deo convenient, sive communes sint Deo & creaturis. Deus enim omnes alias perfectiones, quas habet, habet quia est ens à se, ut

Declaratur 1. Est ens necessarium, quia est ens à se: habet enim summam necessitatem existendi, quia habet plenissimam sufficientiam ad existendum. 2. Est ens æternum, quia est ens à se: nam est ens æternum, quia est ens summè necessarium, & est ens summè necessarium, quia est ens à se, ut modo probatum est. 3. Deus est substantia, quia est ens à se. Nam per illud convenit illi perfectas, per quod illi repugnat inalicetas. At inalicetas repugnat illi, quia est à se. 4. Deus est spiritus, quia est à se: nam per illud convenit illi esse spiritum,

per quod illi convenit esse substantiam immaterialem potius quam materialem. Hoc autem convenit illi, quia est ens à se. Hoc ipso enim quod habet supremum & perfectissimum gradum existendi, exigit esse quiddam est melius esse. Propter eandem rationem Deus est sapiens, iustus, misericors, potens, &c. 5. Deus habet facultatem intelligendi, & volendi cum libero arbitrio, quia est ens à se. Habet enim hæc omnia, quia est spiritus; & est spiritus, quia est ens à se, ut probatum est. 6. denique, Deus est omnipotens, omnisciens, immensus, &c. quia est ens à se: nam hoc ipso quod est ens à se, non habet unde limiteretur in ulla sua perfectione.

Obj. Afeitas, quæ talis, est mera negatio: nam Deus dicitur à se merè negativè, quatenus scilicet est ens improductum, & nullam habens causam sui. Ergo afeitas non potest constituere essentiam divinam, cum sit aliquid positivum, R. N. ant. & probationem eius. Nam afeitas sonat quidem negationem, at importat perfectionem, maxime positivam, huic negationi substratam, nempe plenissimam sufficientiam ad existendum. Sed

Nota 1. Existentiam esse de essentia Dei strictè sumpta: nam est aliquid primum in Deo, secundum nostrum modum concipiendi, quia in Deo existere à se, est quid primum, secundum nostrum modum concipiendi; nec existere à se in Deo, prius est, quam existere, ut per se patet. Unde hæc propositiones: Deus est ens à se: Deus est: Deus est suum esse: sunt propositiones essentielles. Hinc hoc nomen, *Qui est*, est maxime proprium Dei; & Moysi querenti nomen Dei, Deus aptissime respondit, Exod. 3. *Ego sum, qui sum. Sic dices filius Israel: Qui est, misit me ad vos.* Hæc autem propositiones: Deus est substantia: Deus est spiritus: non sunt strictè loquendo essentielles: in illis enim, ut constat ex dictis, prædicatum non est de essentia subiecti strictè sumpta.

Nota 2. Deum non posse propriè definiri, quia non habet genus. Et verò si habet, vel est ens, vel substantia, vel spiritus. Nihil horum dici potest. Non primum. Quia genus propriè dictum præscindit à differentiis, & vicissim. At nec ens præscindit à differentiis, nec differentia ab ente, ut probatum est à nobis in Metaphysica. Non secundum, aut tertium. Nam genus propriè dictum est quid primum in re. At nec substantia, nec spiritus, est quid primum in Deo. Deus tamen optimè describitur: Ens à se existens: Substantia à se existens: Spiritus à se existens: quia in his propositionibus tota essentia Dei strictè sumpta exprimitur.

Nota 3. Deum non posse propriè reponi in categoria substantiæ. Illud enim solum propriè reponitur in prædicamento substantiæ, de quo substantia prædicari potest tanquam genus. At substantia de Deo non prædicatur tanquam genus, sed solum tanquam attributum ex afeitate proficiens. Ergo, &c. Potest tamen Deus utcumque reponi in illa categoria; quia, cum substantia sit univoca Deo & creaturis, potest utcumque sic institui prædicamentum. Substantia alia est materialis, alia immaterialis. Immaterialis constituit spiritum. Spiritus alius est à se, alius ab alio. Spiritus à se est Deus, &c.

ARTICULUS. III.

Utrum & quomodo attributa divina distinguantur inter se & ab essentia divina.

Nota 1. Attributum divinum sumi potest dupliciter: latè & strictè. Attributum divinum latè sumptum, est illud omne, quod de Deo potest verè affirmari. Hoc sensu afeitas ipsa est attributum Dei. Attributum divinum strictè sumptum, est ea omnis perfectio, quæ Deo jam constituto in suo esse, advenit secundum nostrum modum concipiendi, ut sapientia, iustitia, &c. De attributis divinis hoc modo sumptis deinceps agitur.

Nota 2. Distinctio est formaliter, vel saltem consequenter, negatio identitatis. Unde ea dicuntur distincti, quorum unum non est aliud. Distinctio autem alia est realis, alia rationis. Realis est negatio identitatis